

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Основен приоритет в работата на Министерството на образованието и науката (МОН) са пълният обхват и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, както и осигуряването на равен достъп до образование на всички деца и ученици. В изпълнение на чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите. В чл. 3, ал. 2, т. 11 от ЗПУО е изведен принципът на ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалога между тях по въпросите на образованието. Нормативната уредба осигурява прилагането на нов подход и въвеждането на интегрирана политика, изискваща синхронизирани усилия на заинтересованите страни, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и учениците в Република България.

За обхващането, включването и предотвратяването на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст Министерският съвет прие Постановление № 100 от 08.06.2018 година, изм. и доп. с ПМС № 259/14.10.2019 г., с което създаде постоянно действащ Механизъм. Механизмът регламентира дейността на екипите за обхват и функциите на отделните институции на национално, регионално и общинско ниво в процеса на издирване и включване на необхванатите в образование деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Специално място е отделено на регионалните управления на образованието (РУО) и на отделните институции в системата на предучилищното и училищното образование, на кметовете на общините и на общинската администрация в процеса обхващане и включване в образование на тези лица. Съвместните усилия на екипите за обхват с родителите/семејната среда са водещи в този процес.

В съответствие с общата и специфичните цели на програмата е предвидено реализация на две тематични дейности:

Модул 1, „Подпомагане на екипите за обхват“ – 100 000 лв.

Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ – 100 000 лв.

Срок на програмата – 2020 година.

Общ бюджет на програмата – 200 000 лв.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Повишаване на ефективността в работата на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование и качеството му чрез създаване и поддържане на благоприятна образователна среда за стимулиране и устойчиво образователно развитие.

2.2. Конкретни (специфични) цели

- Подпомагане на дейностите на екипите по подбор и систематизиране на мерки за обхващането и задържането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
  - Подобряване на комуникацията между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват.
  - Осигуряване ефективна комуникация с обществеността и публичност на процеса по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система.
  - Ангажиране на родителите и другите членове на семействата в процеса на обхващане и задържане на децата и учениците в системата на предучилищното образование и училищното образование и повишаване възпитателния потенциал на семейството.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Подкрепени екипи в дейностите по подбор и систематизиране на мерките за обхващането и задържането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
2. Подобрена комуникация между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват.
3. Ефективна комуникация с обществеността и публичност на процеса по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система.

4. Включени родители/семействата в процеса на обхващане и включването на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и повишен възпитателен потенциал на семейството.

4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се изпълнява на територията на цялата страна.

5. БЕНЕФИЦИЕНТИ

По модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“ – училища, детски градини, регионалните управления на образованието (РУО).

По модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ – държавни и общински детски градини и училища.

Изисквания на програмата

1. Програмата е насочена към държавни и общински детски градини, училища и към РУО.

2. Дейностите по програмата следва да осъществяват взаимодействие между институциите и родителската общност за прилагане на интегриран подход при реализирането на мерки за подобряване на обхвата на децата и учениците и включването им в системата на предучилищното и училищно образование.

3. Организиране на дейности за активно сътрудничество по модела на Механизма за обхват, създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. с ПМС № 259/14.10.2019 г.

4. Бенефициентите са задължени да спазват спецификата на модулите и дейностите, както и на заложените изисквания.

6. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

6.1. По модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“

Описание на дейността

Дейностите по модула са насочени към подпомагане на екипите за обхват и РУО за осъществяване на взаимодействието между институциите при извършване на следното:

- организиране, координиране и контрол на изпълнение на работата на екипите с участието на представители на различните институции;

- разработване и прилагане на комплекс от мерки за всяко дете и ученик, които са идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход;

- подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите конкретни резултати от работата на тези екипи.

Принципи на финансиране

По модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“

- Осигуряване подкрепа за реализиране на дейностите на екипите за обхват, вкл. разходи за командировка на екипите за обхват за осъществяване на мярка „Посещение на адрес“ съгласно Наредбата за командировките в страната и за закупуване на карти/билети за градския транспорт за времето на обходите на членовете на екипите за обхват в рамките на населеното място, когато не се ползват правата по Наредбата за командировките в страната;

- Организиране от РУО и провеждане на междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват с цел обсъждане и решаване на организационни и методически въпроси за повишаване ефективността на работата на екипите;

- Изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагащи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността с мерките за обхвата и задържането на децата и учениците в образователната система – печатни материали, видеоматериали, аудиоматериали.

Не се финансират разходи:

- За квартирни пари;
- За които повече от 80% от посещенията са извършени с участието на представители на по-малко от 3 институции от екипа за обхват;
- Не са регистрирани в ИСРМ.

Допустимо максимално/минимално финансиране

Максималната стойност за финансиране на заявка е **3500 лв.**

Обобщена заявките (по образец) се изготвят от РУО в едномесечен срок от одобряването на националната програма въз основа на:

- заявките от директорите на държавните и общинските училища и детски градини за планираните средства за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за

2020 година за работата на членовете на екипите от съответните институции – по образец;

- предложения от ръководителите на екипите за обхват за планираните разходи за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за 2020 година от членовете на екипите за обхват на територията на областта с изключение на членовете на екипите от училищата и детските градини - по образец;
- утвърдена от началника на РУО план-сметка за:
  - разходите за подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите резултати от работата на тези екипи – по образец;
  - междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват – по образец.

Когато общата стойност на подадените заявки превишава утвърдения бюджет по дейността, сумата, с която кандидатстват бенефициентите, се намалява пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

Установените след осъществен мониторинг неправомерно разходени финансови средства се възстановяват от бенефициентите в срок до 30 дни след установяване на неправомерния разход по ред, определен от МОН.

За целите на отчитането и контрола на разходите бенефициентите водят аналитична отчетност, с която разходите по модул „Подпомагане на екипите за обхват“ могат да се проследят и отграничат от останалите разходи на бенефициента.

Етапи на финансиране

Финансирането по модула се извършва въз основа на постъпилите и обобщени от Национална комисия за организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“, обобщени заявки от РУО, утвърдени от министъра на образованието и науката.

Началникът на РУО назначава комисия за изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“. В състава ѝ се включват двама представители на РУО и един представител на съответната община, определен от кмета на общината.

Комисията в РУО най-късно до 5 дни от одобряването на националната програма информира по подходящ начин училищата и детските градини за възможността, начина и срока за подаване на заявки по модула.

Директорите на държавните и общинските детски градини и училища предоставят в РУО заявка за планираните средства по модула за 2020 година за членовете на екипите от съответната институция в срок, определен от комисия.

Комисията обобщава информацията за областта и изготвя заявка за финансиране по дейностите на базата на планираните средства от институциите и от РУО за 2020 година. Началникът на РУО я представя в МОН в срок до 5 работни дни от изтичането на едномесечния срок от публикуването на националната програма.

РУО кандидатства за финансиране на дейностите по модул 1 със следните документи:

1. Придружително писмо от началника на РУО с мотиви за участието в процеса на финансиране и очакваните резултати от реализирането на дейностите по модул 1.
2. Заявка за финансиране по образец.
3. Копие от план-сметки за дейностите по модула.

Документите, изпратени чрез деловодната система, следва да бъдат изпратени и по електронен път на адрес, определен от Националната комисия.

Оценяване на заявените предложения

Със заповед на министъра на образованието и науката в МОН се назначава Национална комисия за организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“.

Комисията изготвя и представя на бенефициентите график за дейностите по модула съобразно сроковете на програмата.

Комисията разглежда заявките от РУО, обобщава ги и подготвя доклад с предложение до министъра на образованието и науката за финансирането на тези разходи, които отговарят на изискванията на програмата.

Националната комисия в МОН в десетдневен срок след постъпване на заявките от РУО предлага на министъра на образованието и науката да одобри финансирането по модул 1. „Подпомагане на екипите за обхват“.

Одобрените от министъра на образованието и науката средства за финансиране по модула 1 „Подпомагане на екипите“ се предоставят, както следва:

- на съответното РУО – заявените средства, извън тези за училищата и детските градини;
- на съответните училища/детски градини – за членовете на екипите от тези институции.

Критерии за оценка

- брой екипи за обхват от областта;
- брой обходи на екипите за обхват;
- брой инициативи по модула в областта;

- брой и вид на информационните материали.

Не се одобряват заявки, които

- не са окомплектовани с необходимите документи;
- не отговарят на целите и обхвата на модула;
- не са представени в определения срок.

Процедури и срокове за кандидатстване и одобряване на заявките

РУО изготвят графици за работата на екипите за обхождане на децата и учениците съвместно с другите институции.

Комисията в РУО най-късно до 5 дни от одобряването на националната програма информира по подходящ начин училищата и детските градини за възможността, начина и срока за подаване на заявки по модула.

Директорите на държавните и общинските детски градини и училища предоставят в РУО заявка за планираните средства по модула за 2020 година за членовете на екипите от съответната институция в срок, определен от комисия.

Националната комисията:

- изготвя и представя на бенефициентите график за дейностите по модула съобразно сроковете на програмата;
- в десетдневен срок след постъпване на заявките от РУО предлага на министъра на образованието и науката да одобри финансирането по модул 1 „Подпомагане на екипите за обхват“.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейността, се съхранява в РУО за срок от 3 години.

6.2. Модул 2. „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“

Описание на дейността

Допустими кандидати по модула са държавни и общински детски градини. Средствата по модула са за финансиране на взаимодействието на екипите за обхват с родители и другите членове на семействата; за организиране на дейности за привличането и ангажирането на всички заинтересовани страни към процеса на обхващане и задържане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование.

Допустими дейности

- Информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността, в която живеят децата;

- Дейности за приобщаване на родители/семействата към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца чрез обучения, групови тренинги, лектории и др.;

- Обучения за родителите за разпознаване, превенция и предотвратяване на негативни прояви между децата и учениците – дискриминация, агресия, насилие, тормоз и др.;

- Организиране на инициативи за популяризиране на добри практики във взаимодействието на институциите за обхващане и включване на деца и ученици в образование.

Принципи на финансиране

Бенефициенти по модула са държавни и общински училища и детски градини.

Бенефициентите могат да възлагат изпълнението на учебните дейности на изпълнители с доказан опит по изпълнението на посочените в заявката дейности.

Всеки от допустимите бенефициенти може да кандидатства само с една заявка по модула.

Допустимо финансиране

Максимална допустима стойност на дейностите в подадената от бенефициента заявка – 2000 лв.

Процедури и срокове за кандидатстване, оценяване и класиране

Националната комисия по програмата изготвя и представя чрез РУО на бенефициентите график за дейностите по модула съобразно сроковете на програмата.

В срок до два месеца от одобряването на програмата бенефициентите подготвят заявка и я изпращат в МОН.

Заявката съдържа следните документи:

1. Придружително писмо от директора на училището или детската градина с мотиви за необходимостта от финансиране на конкретната дейност по модула и за очакваните резултати от това финансиране;

2. Попълнена заявка по образец от МОН.

Документите, изпратени чрез деловодната система, следва да бъдат изпратени и по електронен път на адрес, определен от Националната комисия.

Оценяване на заявените предложения

Оценяването и класирането на заявките се извършва от Национална комисия за организиране, координиране, мониторинг и контрол на изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“ в срок от 10 дни след крайния срок за представянето на

заявките в МОН. Националната комисия предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъка с класираните заявки.

Когато общата стойност на подадените заявки превишава утвърдения бюджет по дейността, сумата, с която кандидатстват бенефициентите се намалява пропорционално до достигане размера на разполагаемите средства.

Установените след осъществен мониторинг неправомерно разходени финансови средства се възстановяват от бенефициентите в срок до 30 дни след установяване на неправомерния разход по ред, определен от МОН.

Етапи на финансиране

След одобряването на списъка с класираните заявки от министъра на образованието и науката МОН предоставя на бенефициентите одобрените средства.

Бенефициентът представя в МОН окончателния отчет на средствата по реализиране на дейностите по модула по електронен път.

Документацията, която удостоверява изпълнението на модула, се съхранява в бенефициента за срок от 3 години.

Критерии за оценка:

- брой на обхванатите родители в процеса на информиране;
- брой информационни дейности за популяризиране ролята на образованието.

Не се финансират заявки:

- постъпили след крайния срок за подаването им в МОН;
- не са попълнени според изискванията по модула;
- не съответстват на допустимите дейности по модула.

7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

7.1. По изпълнение на модул „Подпомагане на екипите за обхват”

- Намаляване относителния дял на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст вследствие дейностите на екипите, финансирани по модула.

- Подобрена комуникация между представителите на различните институции участващи в екипите за обхват в резултат от проведени междуинституционални срещи и други дейности за повишаване на ефективността на работата на екипите за обхват – брой проведени срещи и дейности.

- Информираност на родителите и обществеността в резултат от дейности/информационни кампании за разпространяване на информационните материали – брой проведени кампании.

7.2. По изпълнение на модул **„Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“**

- Брой родители, участвали в дейностите по модула;
- Брой информационни дейности и дейности за обучение на родителите.

Окончателният отчет за изпълнението на националната програма „Заедно за всяко дете“ се изготвя след представянето на всички отчети от бенефициентите в МОН по двата модула не по-късно от 31.01.2021 г.

Бенефициентите представят в МОН окончателния отчет на средствата по реализация на дейностите по програмата в срок до 30.11.2020 г. по електронен път на адреса, определен от Националната комисия.

8. МОНИТОРИНГ

Националната комисия от МОН осъществява мониторинг върху изпълнението на програмата чрез:

- текущи проверки на място за ефективността от прилагането и разпространяването на добрите практики, финансирани по националната програма “Заедно за всяко дете“;
- проверки на представени документи;
- анкети, срещи, разговори с учители, ръководства на училищата, детски градини, педагогически съветници и родители.

Разходите за мониторинг по националната програма „Заедно за всяко дете“ са 1% от средствата по програмата.

9. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по програмата не могат да се използват за дейности, финансирани от фондовете на Европейския съюз и друго национално финансиране.